

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ (GRASSROOTS)



ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2026 - 2027

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	1
2. Άρθρο 1 Πολιτική Προστασίας Παιδιών.....	1
3. Άρθρο 2 Υπεύθυνος προστασίας παιδιών	4
4. Άρθρο 3 Ρόλοι και αρμοδιότητες υπεύθυνου προστασίας παιδιών.....	4
5. Άρθρο 4 Δεξιότητες και χαρακτηριστικά υπεύθυνου προστασίας παιδιών....	5
6. Άρθρο 5 Παιδική κακοποίηση.....	6
7. Άρθρο 6 Παιδιά και νέοι με αναπηρίες.....	10
8. Άρθρο 7 Παιδιά και νέοι από εθνοτικές μειονότητες.....	11
9. Άρθρο 8 Επίβλεψη δραστηριοτήτων και ταξιδιών.....	11
10. Άρθρο 9 Εκφοβισμός.....	14
11. Άρθρο 10 Εκφοβισμός ως αποτέλεσμα κάθε μορφής διάκρισης.....	14
12. Άρθρο 11 Αντιμετώπιση εκφοβισμού ως αποτέλεσμα διακρίσεων.....	15
13. Άρθρο 12 Ηλεκτρονικός εκφοβισμός.....	16
14. Άρθρο 13 Διαδικτυακή προστασία και ασφάλεια.....	16
15. Άρθρο 14 Προληπτική προσέγγιση για περιπτώσεις εκφοβισμού.....	17
16. Άρθρο 15 Διαδικασίες για την αντιμετώπιση περιπτώσεων κακοποίησης.....	18

Εισαγωγή

Η Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία θέτει στην κορυφή των προτεραιοτήτων της τη δημιουργία ενός ασφαλούς περιβάλλοντος για τα παιδιά και γι' αυτό το σκοπό έχει εκπονήσει την «Πολιτική Προστασίας Παιδιών» λαμβάνοντας υπόψη τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις της παγκόσμιας (FIFA) και ευρωπαϊκής συνομοσπονδίας (UEFA.)

Άρθρο 1 Πολιτική προστασίας παιδιών

1. Η U.E.F.A. ορίζει την προστασία των παιδιών ως «ευθύνη του οργανισμού να διασφαλίσει ότι το ποδόσφαιρο είναι μια ασφαλής, θετική και ευχάριστη εμπειρία για όλα τα παιδιά και ότι διατηρούνται ασφαλή από βλάβες (συμπεριλαμβανομένης της κακοποίησης) όταν εμπλέκονται στο ποδόσφαιρο, (Πολιτική προστασίας των παιδιών της UEFA, 2019).
2. Η πολιτική προστασίας των παιδιών **περιλαμβάνει:**
 - Ενημέρωση όλων των αρμόδιων φορέων για την «πολιτική προστασίας παιδιών».
 - Προσδιορισμό των ενδεχόμενων κινδύνων και μορφών κακοποίησης των παιδιών, έτσι ώστε να μπορεί να γίνει εγκαίρως αντιληπτή και να αντιμετωπιστεί κάθε κατάσταση.
 - Διαδικασίες που θα πρέπει να ακολουθηθούν σε περίπτωση κακοποίησης.
 - Κώδικα συμπεριφοράς που θα πρέπει να ακολουθούν όλοι οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα.
 - Προϋποθέσεις και διαδικασίες για την προσεκτική στελέχωση του προσωπικού (προπονητές, εθελοντές, κλπ).
 - Εφαρμογή προγραμμάτων προπόνησης, προσαρμοσμένης ανάλογα με την ηλικία των παιδιών.

3. Η πολιτική προστασίας παιδιών της U.E.F.A. και της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας έχει 5 στόχους:

Στόχος 1	Θεμελίωση προστασίας των παιδιών
Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει την παροχή ορισμών: Για το παιδί, την προστασία, την κακοποίηση ή βλάβη, καθώς και σαφείς δεσμεύσεις για την πολιτική προστασίας παιδιών.	
Στόχος 2	Διασφάλιση της οργανωτικής ετοιμότητας και πρόληψης
Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει τη θέσπιση διαδικασιών και πρακτικών που θα βοηθήσουν στην αποφυγή καταστάσεων κατάχρησης.	
Στόχος 3	Ευαισθητοποίηση
Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει την εξασφάλιση ότι τα μέτρα διασφάλισης εφαρμόζονται. Οι προσπάθειες περιλαμβάνουν ευαισθητοποίηση, εκπαίδευση και επικοινωνία. Η επικοινωνία και η εκπαίδευση είναι απαραίτητα στοιχεία για να εξασφαλιστεί η κατανόηση των αρχών και μέτρων διασφάλισης και της σημασίας τους στο ποδόσφαιρο.	
Στόχος 4	Συνεργασία με φορείς και αναφορά πιθανών προβλημάτων
Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει την ανταπόκριση σε ανησυχίες - πιθανά προβλήματα εάν προκύψουν, και τον καθορισμό του τρόπου με τον οποίο πρέπει να συμμετέχουν εξωτερικές υπηρεσίες στις προσπάθειες προστασίας των παιδιών.	
Στόχος 5	Αξιολόγηση προγράμματος προστασίας παιδιών
Ο στόχος αυτός περιλαμβάνει παρακολούθηση της προόδου και προσδιορισμό ορθών πρακτικών, για κοινή χρήση με άλλους που εργάζονται στο ποδόσφαιρο.	

Η Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία, εναρμονισμένη με τις κατευθύνσεις και τις οδηγίες της U.E.F.A., θέτει ως προτεραιότητα τους 5 στόχους που αναφέρθηκαν στον παραπάνω πίνακα και **λαμβάνει μέτρα** υποστήριξης και εξυπηρέτησής τους.

Παρακάτω αναλύονται σχετικοί επιμέρους τομείς για την προστασία των παιδιών όπως:

- Παιδική κακοποίηση και οι ενδείξεις της.
- Υπεύθυνος προστασίας παιδιών
- Ρόλοι και αρμοδιότητες υπεύθυνου προστασίας παιδιών
- Δεξιότητες και χαρακτηριστικά υπευθύνου προστασίας παιδιών
- Επίβλεψη δραστηριοτήτων και ταξιδιών
- Διαδικτυακή προστασία και ασφάλεια
- Παιδιά και νέοι με αναπηρίες.
- Παιδιά και νέοι από Εθνικές μειονότητες.

- ο Εκφοβισμός και οι μορφές του ως αποτέλεσμα διακρίσεων.
- ο Αντιμετώπιση εκφοβισμού ως αποτέλεσμα διακρίσεων.
- ο Ηλεκτρονικός εκφοβισμός.
- ο Πολιτική προσέγγισης σε περίπτωση εκφοβισμού.
- ο Διαδικασίες αντιμετώπισης κακοποίησης παιδιών.

4. Βασικές αρχές που διέπουν την πολιτική προστασίας των παιδιών:

- ο Το ποδόσφαιρο πρέπει να είναι μια ασφαλής, θετική και ευχάριστη εμπειρία για όλα τα παιδιά.
- ο Όλα τα παιδιά έχουν ίσο δικαίωμα στην προστασία (διαφύλαξη) και την προώθηση της ευημερίας και της συμμετοχής τους, ανεξάρτητα από την ηλικία, το φύλο, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την εθνικότητα ή το κοινωνικό υπόβαθρο, τη θρησκεία και το επίπεδο ικανοτήτων ή αναπηρίας τους.
- ο Όλα τα μέτρα προστασίας των παιδιών πρέπει να λαμβάνονται προς όφελός τους.
- ο Όλοι έχουν την ευθύνη για την προστασία. Τα παιδιά μπορούν επίσης να διαδραματίσουν κάποιο ρόλο στην προστασία των ίδιων και των άλλων παιδιών, αν και η τελική ευθύνη για την προστασία παραμένει στους ενήλικες.
- ο Τα μέτρα προστασίας θα πρέπει να είναι χωρίς αποκλεισμούς και να μην εισάγουν διακρίσεις, αναγνωρίζοντας ότι ορισμένα παιδιά (όπως εκείνα με αναπηρία) ενδέχεται να διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο κακοποίησης.
- ο Η διαφάνεια και η ειλικρίνεια είναι απαραίτητες όσον αφορά την προστασία των παιδιών. Η κακοποίηση και η βλάβη μπορούν να ακμάσουν όταν το προσωπικό, οι εθελοντές, τα παιδιά, οι οικογένειες και τα μέλη της κοινότητας δεν αισθάνονται ότι μπορούν να εκφράσουν τις ανησυχίες τους.
- ο Όλες οι ανησυχίες σχετικά με την ασφάλεια και την προστασία ενός παιδιού θα πρέπει να λαμβάνονται σοβαρά υπόψη. Τα κατάλληλα μέτρα για την προστασία του παιδιού, συμπεριλαμβανομένης, ενδεχομένως, της παραπομπής σε υπηρεσίες επιβολής του νόμου, πρέπει να λαμβάνονται όπου κρίνεται απαραίτητο.
- ο Κανένας οργανισμός δεν μπορεί να προστατεύσει τα παιδιά λειτουργώντας μεμονωμένα, επομένως είναι απαραίτητο να συνεργάζεται με άλλους οργανισμούς, κυβερνητικές υπηρεσίες και άλλες ομάδες, κατά περίπτωση.
- ο Η εμπιστευτικότητα θα πρέπει να διατηρείται και τα προσωπικά στοιχεία των εμπλεκόμενων (συμπεριλαμβανομένου του ονόματος του ατόμου που εγείρει ανησυχίες, του εν λόγω παιδιού και του φερόμενου ως

δράστη) δεν θα πρέπει να αποκαλύπτονται, εκτός εάν είναι απαραίτητο να διαβιβαστούν πληροφορίες για να διασφαλιστεί η προστασία ενός παιδιού, όπως όταν ενδέχεται να έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα.

- ο Όλες οι ενέργειες διασφάλισης θα πρέπει να λαμβάνουν χώρα εντός του πλαισίου των σχετικών εθνικών και διεθνών νόμων και πολιτικών.

Άρθρο 2 Υπεύθυνος Προστασίας παιδιών

1. Το σωματείο ορίζει έναν υπεύθυνο προστασίας σε διοικητικό επίπεδο για να διασφαλίσει ότι η παρούσα πολιτική προστασίας εφαρμόζεται και ακολουθείται εντός του σωματείου. Αυτό το άτομο θα συνεργάζεται επίσης με υπεύθυνους προστασίας σε άλλους οργανισμούς, συμπεριλαμβανομένων των ερασιτεχνικών και επαγγελματικών συλλόγων.
2. Ο ρόλος του υπεύθυνου προστασίας είναι να ενεργεί, να συμβουλεύει, να υποστηρίζει και να βοηθά τον οργανισμό στην εφαρμογή της πολιτικής προστασίας και των σχετικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης συγκεκριμένων περιπτώσεων και ανησυχιών.
3. Ο ρόλος του υπεύθυνου προστασίας είναι κρίσιμος για ένα περιβάλλον όπου παιδιά όλων των ηλικιών και ικανοτήτων μπορούν να συμμετέχουν με ασφάλεια στο ποδόσφαιρο και να διασκεδάζουν.

Ωστόσο, αυτό δεν σημαίνει ότι ο υπεύθυνος για την προστασία των παιδιών έχει την αποκλειστική ευθύνη για την προστασία τους εντός ενός οργανισμού. Ο ρόλος του, είναι να συμβουλεύει, να υποστηρίζει και να βοηθά τον οργανισμό στην εφαρμογή της πολιτικής για την προστασία των παιδιών και των σχετικών διαδικασιών, συμπεριλαμβανομένης της αντιμετώπισης περιστατικών. Για να μπορέσει να το κάνει αυτό, χρειάζεται την υποστήριξη της διοίκησης και τη συνεργασία όλων όσων εργάζονται με και για τον οργανισμό.

4. Ιδανικά, τα σωματεία θα πρέπει να ορίζουν τουλάχιστον δύο άτομα, έτσι ώστε να κατανέμεται ο φόρτος εργασίας και σε περίπτωση απουσίας να υπάρχει αναπλήρωση. Οι οργανισμοί θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι το όνομα και τα στοιχεία επικοινωνίας του υπεύθυνου για την προστασία των παιδιών γνωστοποιούνται σε όλους όσους εργάζονται με και για τον οργανισμό, καθώς επίσης σε γονείς και παιδιά.

Άρθρο 3 Ρόλοι και αρμοδιότητες του υπεύθυνου προστασίας των παιδιών

- ο Ενεργεί ως σύνδεσμος επικοινωνίας και αναλαμβάνει την ηγεσία στην προστασία της ασφάλειας των παιδιών εντός του οργανισμού·
- ο Διασφαλίζει ότι παρέχεται εκπαίδευση προστασίας στο προσωπικό, τους εθελοντές και άλλους·
- ο Διασφαλίζει ότι όλοι γνωρίζουν την πολιτική προστασίας των παιδιών και τις ευθύνες τους βάσει αυτής.

- ο Συμβουλεύει και υποστηρίζει το προσωπικό, τους εθελοντές και τους συνεργάτες στην εφαρμογή της πολιτικής προστασίας των παιδιών.
- ο Διασφαλίζει ότι τα προγράμματα, οι προπονήσεις και οι δραστηριότητες ποδοσφαίρου λαμβάνουν υπόψη τα μέτρα προστασίας·
- ο Χαρτογραφεί και δημιουργεί συνεργασίες με τοπικές αρχές και οργανισμούς της κοινωνίας των πολιτών με εμπειρία στην παιδική ευημερία, την υγεία και την επιβολή του νόμου, ώστε να είναι διαθέσιμες πληροφορίες σε περίπτωση συμβάντος ή ανάγκης εξωτερικής συμβουλής·
- ο Διασφαλίζει ότι το προσωπικό, οι εθελοντές και όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και τα παιδιά και οι γονείς, είναι εξοικειωμένα με την πολιτική προστασίας των παιδιών και ότι η πολιτική είναι προσβάσιμη·
- ο Ενεργεί ως το πρώτο σημείο επαφής σε περίπτωση περιστατικών κακοποίησης και κλιμακώνοντας τις ανησυχίες στη διοίκηση και τις τοπικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των αρχών επιβολής του νόμου, κατά περίπτωση·
- ο Συμμετέχει σε εκπαίδευση για την προστασία των παιδιών, όπως απαιτείται·
- ο Τηρεί ακριβές αρχείο τυχόν περιστατικών·
- ο Τηρεί το σχέδιο εφαρμογής της προστασίας και συντάσσει ετήσια έκθεση προόδου, όπως ζητείται·
- ο Συμβουλεύει και εκπροσωπεί τον οργανισμό σε θέματα που σχετίζονται με την προστασία

Άρθρο 4 Δεξιότητες και χαρακτηριστικά υπεύθυνου προστασίας των παιδιών

- ο Ιδανικά, προηγούμενη γνώση και εμπειρία στην προστασία των παιδιών·
- ο Προθυμία να παρακολουθήσει εκπαίδευση για την προστασία των παιδιών·
- ο Επιρροή εντός του οργανισμού, ώστε οι απόψεις του να εκτιμώνται·
- ο Επικοινωνιακές δεξιότητες με ενήλικες και παιδιά·
- ο Ικανότητα διατήρησης της ψυχραιμίας όταν εγείρεται κάποιο ζήτημα, ειδικά εάν ένα παιδί χρειάζεται βοήθεια·
- ο Ικανότητα ενσυναίσθησης με τα παιδιά και διασφάλιση ότι οι ανάγκες και τα ενδιαφέροντά τους παραμένουν στο επίκεντρο όλων των ενεργειών και αποφάσεων (προσέγγιση με επίκεντρο το παιδί)·
- ο Ικανότητα συνεργασίας με όλους για να διασφαλιστεί ότι η πολιτική προστασίας των παιδιών και οι σχετικές διαδικασίες εφαρμόζονται.
- ο Δέσμευση στις αξίες του ποδοσφαίρου, την προστασία των παιδιών και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων τους.
- ο Δεξιότητες εκπαίδευσης και παρουσίας·

- ο Ικανότητα τήρησης αρχείων, π.χ. εκπαίδευσης, περιστατικών·
- ο Ικανότητα εργασίας με επαγγελματισμό, εμπιστευτικότητα και συνέπεια σε έναν τομέα όπου ενδέχεται να προκύψουν συναισθηματικά αγχωτικά και ευαίσθητα ζητήματα και υποθέσεις

Άρθρο 5 Παιδική κακοποίηση

1. Η παιδική κακοποίηση αφορά την κακή μεταχείριση, την πρόκληση τραυμάτων (σωματικών και πνευματικών) των παιδιών από ενήλικες. Η κακοποίηση συνήθως προέρχεται από τους ενήλικες που έρχονται σε συχνή επαφή με τα παιδιά και έχουν κερδίσει την εμπιστοσύνη τους.
2. Υπάρχουν τέσσερις κύριες μορφές κακοποίησης (σημειώνεται ότι ένα παιδί μπορεί να πέσει θύμα περισσότερων της μίας):
 - ο Σωματική
 - ο Ψυχική
 - ο Παραμέληση
 - ο Σεξουαλική
1. **Σωματική κακοποίηση** μπορεί να συμβεί στις περιπτώσεις που ο ενήλικας τραυματίζει σωματικά το παιδί με τους εξής τρόπους: χτυπώντας, πιέζοντας, χαστουκίζοντας, ταρακουνώντας ή προβαίνοντας σε οποιαδήποτε απόπειρα άσκησης βίας. Στο ποδόσφαιρο μπορεί να έχει και την μορφή τραυματισμού λόγω της προπόνησης, όταν το είδος και η έντασή της υπερβαίνει τα σωματικά και ηλικιακά όρια του παιδιού ή όταν εκθέτει το παιδί σε κίνδυνο λόγω κούρασης και κακής χρήσης. Επίσης, μπορεί να πάρει την μορφή χορήγησης απαγορευμένων ουσιών για τη βελτίωση της απόδοσης.
2. **Ψυχική κακοποίηση ορίζεται** όταν ο ενήλικας επιδεικνύει:
 - ο **Σκόπιμη αδιαφορία και αμέλεια** να επιδείξει φροντίδα και προσοχή στο παιδί.
 - ο **Φωνές, προσβολές, απειλές ή εξευτελισμούς προς το παιδί.**
Στο ποδόσφαιρο μπορεί να έχει τις εξής μορφές:
 - ο Αδιαφορία λελογισμένης επιβράβευσης των προσπαθειών και της προόδου του παιδιού.
 - ο Πρόκληση υπερβολικού άγχους δίνοντας αποκλειστική βαρύτητα στο αποτέλεσμα ενός αγώνα.
3. **Παραμέληση ορίζεται** όταν ο ενήλικας αφήνει το παιδί διαρκώς μόνο του και δεν του παράσχει την απαραίτητη φροντίδα και στοργή. Επίσης, σε περιπτώσεις που αδυνατεί να ανταποκριθεί στις στοιχειώδεις ανάγκες του παιδιού για φαγητό, νερό και ρουχισμό.
Στο ποδόσφαιρο μπορεί να πάρει τις εξής μορφές:
 - ο Υποχρέωση του παιδιού να αγωνιστεί με συνθήκες ψύχους όταν εκείνο δεν είναι καλά ντυμένο ή έχει κρυολογήσει.

- Υποχρέωση του παιδιού να αγωνιστεί σε συνθήκες καύσωνα, μην παρέχοντας τα απαραίτητα υγρά (νερό, ισοτονικά ποτά, κλπ).
4. **Σεξουαλική κακοποίηση** υπάρχει όταν ενήλικες ικανοποιούν τις σεξουαλικές τους ανάγκες μέσω:
- Σεξουαλικής πράξης, αυνανισμού, στοματικού σεξ ή πρωκτικής διείσδυσης.
 - Προμήθειας ή διακίνησης πορνογραφικού υλικού (περιοδικά, DVD, βιβλία, κ.λπ.).
 - Αναφοράς ιστοριών ή αστείων σεξουαλικού περιεχομένου.
3. Τα αποτελέσματα σεξουαλικής κακοποίησης είναι οδυνηρά και μπορεί να οδηγήσουν σε ανεπανόρθωτα ψυχικά τραύματα. Ο προπονητής οφείλει να γνωρίζει τη σημασία της θέσης του και το γεγονός ότι αποτελεί πρότυπο για τα παιδιά. Επίσης, ο προπονητής οφείλει, να αντιλαμβάνεται ότι υπάρχουν όρια ακόμα και στην σωματική επαφή με τα παιδιά (οδηγίες, περιπτώσεις τραυματισμού, κλπ) και να είναι πολύ προσεκτικός, ιδιαίτερα όταν ενσκήπτει η ανάγκη κατ' ιδίαν συζήτησης με το παιδί. **Η συζήτηση** συστήνεται να γίνεται είτε παρουσία τρίτου προσώπου (π.χ. γονέα) είτε σε χώρο που να μην προκαλεί υπόνοιες απομόνωσης.
4. Η απόδειξη της ύπαρξης κακοποίησης δεν είναι εύκολη, ακόμα και για τους ειδικούς. Στις περισσότερες περιπτώσεις όμως, υπάρχουν κάποιες ενδείξεις για την ύπαρξή της. Οι ενδείξεις αυτές είναι σωματικές και είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με την αλλαγή στον τρόπο συμπεριφοράς του παιδιού. Μερικές από τις πιο συχνές ενδείξεις αναφέρονται παρακάτω:

ΣΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ	ΕΝΔΕΙΞΕΙΣ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑΣ
Μώλωπες, γρατζουνιές	Τάσεις απομόνωσης
Εγκαύματα	Τάσεις φυγής
Τραυματισμοί που δεν έχουν αντιμετωπιστεί	Επιθετικότητα
Σημάδια σε δυσδιάκριτα σημεία	Ανεξήγητη φοβία προς τους ενήλικες
Ξαφνικές ανωμαλίες στην ομιλία	Αδυναμία ταύτισης με κάποια πρότυπα
Τάσεις προς έμετο	Συμπεριφορά για προσέλκυση ενδιαφέροντος
Συχνή εφίδρωση λόγω άγχους	Χαμηλή αυτοεκτίμηση

Ακόμα πιο χαρακτηριστικές είναι οι ενδείξεις και οι αντιδράσεις σε περιπτώσεις σεξουαλικής κακοποίησης. Ενδεικτικά αναφέρονται:

ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΚΑΚΟΠΟΙΗΣΗ
Αιμορραγία στα γεννητικά όργανα ή στον πρωκτό
Πόνος κατά την ούρηση

Στομαχικοί πόνοι και πονοκέφαλοι
Ανορεξία
Δυσκολία στο περπάτημα ή σε καθιστή θέση
Χρόνια κατάθλιψη
Βωμολοχία και υπέρμετρες σεξουαλικές γνώσεις για την ηλικία
Φόβος για το σκοτάδι
Έντονη αντικοινωνική συμπεριφορά

Οι ανωτέρω ενδείξεις δεν αποδεικνύουν αυτόματα την ύπαρξη κακοποίησης του παιδιού. Οι προπονητές που έχουν την κύρια ευθύνη για την ασφάλεια των παιδιών, όπως και οποιοσδήποτε άλλος συμμετέχει στη διαδικασία, θα πρέπει να αναφέρουν άμεσα οποιοδήποτε περιστατικό υποπέσει στην αντίληψή τους.

5. **Επεξήγηση κακοποίησης:** Τα παιδιά ωφελούνται από τον αθλητισμό και τη σωματική δραστηριότητα, και το ποδόσφαιρο δεν αποτελεί εξαίρεση. Το ποδόσφαιρο προσφέρει ψυχικά και σωματικά οφέλη, όπως δύναμη, αντοχή, ευελιξία, βελτιωμένη αυτοεκτίμηση, επίλυση προβλημάτων και ηγεσία. Σημαντικές αξίες και δεξιότητες ζωής μαθαίνονται μέσω του ποδοσφαίρου, όπως το δίκαιο παιχνίδι, η ομαδική εργασία και η δέσμευση. Τα παιδιά μπορούν να κάνουν φίλους, να αναπτύξουν μια κοινωνική ομάδα, να διασκεδάσουν και να διατηρηθούν σε φόρμα. Η αγάπη για το ποδόσφαιρο που αναπτύσσεται στην παιδική ηλικία μπορεί να οδηγήσει σε δια βίου απόλαυση του παιχνιδιού.

Για να επιτευχθεί οτιδήποτε από αυτά, το ποδόσφαιρο πρέπει να είναι μια θετική και ευχάριστη εμπειρία για τα παιδιά και τους εφήβους. Η κακοποίηση και η βλάβη μπορούν να συμβούν οπουδήποτε, τόσο εντός όσο και εκτός της οικογένειας και του σωματείου/οργανισμού. Τα παιδιά μπορεί να υποστούν βλάβη ή κακοποίηση από επαγγελματίες, εθελοντές, φροντιστές, μέλη της οικογένειας και άλλα παιδιά.

Τα παιδιά μπορούν να υποστούν βλάβη με πολλούς τρόπους και συχνά βιώνουν περισσότερα από ένα είδη κακοποίησης. Υπάρχουν ορισμένες καταστάσεις και είδη βλάβης που είναι πιο πιθανό να συμβούν στο ποδόσφαιρο. Η αναγνώριση αυτών των καταστάσεων μπορεί να διασφαλίσει ότι το ποδόσφαιρο αποτελεί μια θετική εμπειρία για όλα τα παιδιά, ανεξάρτητα από ηλικία, φύλο, φυλή, θρησκεία, σεξουαλικό προσανατολισμό, νομικό καθεστώς (όπως πρόσφυγας ή μετανάστης) ή ικανότητες.

- ο Τραυματισμοί: Σχεδόν κάθε άθλημα ενέχει κάποιο κίνδυνο σωματικής βλάβης. Ωστόσο, η πίεση για την εκτέλεση των καθηκόντων μπορεί να σημαίνει ότι τα παιδιά πιέζονται πέρα από αυτό που είναι λογικό ή

κατάλληλο για την ηλικία και τις ικανότητές τους ή ότι ενθαρρύνονται να παίξουν όταν τραυματίζονται, προκαλώντας περαιτέρω βλάβη.

- ο Πίεση απόδοσης: Η νίκη είναι ένα σημαντικό κομμάτι του ποδοσφαίρου. Ωστόσο, το να πιέζουμε τα παιδιά να αποδίδουν μπορεί να είναι επιβλαβές τόσο ψυχολογικά όσο και σωματικά. Η πίεση για απόδοση μπορεί να προέρχεται από ενήλικες, αλλά μπορεί επίσης να προέρχεται από το παιδί ή τους συνομηλίκους του. Για τα παιδιά, η απόδοση δεν πρέπει ποτέ να γίνεται εις βάρος της απόλαυσης και της μάθησης.
- ο Σωματική φροντίδα: Η σωματική κακοποίηση είναι συχνά η πιο εύκολα αναγνωρίσιμη μορφή κακοποίησης. Η σωματική κακοποίηση μπορεί να είναι οποιοδήποτε είδος χτυπήματος, τραντάγματος, καψίματος, τσιμπήματος, δαγκώματος, πνιγμού, ρίψης, ξυλοδαρμού ή άλλης ενέργειας που προκαλεί σωματική βλάβη, αφήνει σημάδια ή προκαλεί πόνο.

Ορισμένα περιβάλλοντα, όπως τα αποδυτήρια, τα ντους και η στενή επαφή κατά τη διάρκεια της φυσικοθεραπείας, καθιστούν τα παιδιά ιδιαίτερα ευάλωτα. Αυτά τα περιβάλλοντα μπορούν να παρέχουν ευκαιρίες σε άτομα που επιθυμούν να κακοποιήσουν σεξουαλικά ένα παιδί. Η ιδιωτικότητα των παιδιών θα πρέπει να γίνεται σεβαστή. Εάν παρέχεται ιατρική ή προσωπική φροντίδα ή θεραπεία, τα παιδιά θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να έχουν μαζί τους ένα άλλο παιδί ή ενήλικα της επιλογής τους.

- ο Διανυκτερεύσεις/ταξίδια εκτός έδρας: Οι διανυκτερεύσεις στο πλαίσιο αγώνων εκτός έδρας ή προπονητικών καμπ, μπορούν να προσφέρουν ευκαιρίες σε όσους επιθυμούν να βλάψουν σεξουαλικά τα παιδιά. Συνεπώς, ενήλικες πρέπει πάντα να είναι παρόντες για να διασφαλίζεται η κατάλληλη επίβλεψη. Τουλάχιστον δύο ενήλικες θα πρέπει πάντα να είναι παρόντες κατά την εργασία με παιδιά, ώστε να αποφεύγεται η εξαφάνιση παιδιών ή η εγκατάλειψή τους σε επικίνδυνες καταστάσεις. Ένας άλλος παράγοντας που πρέπει να ληφθεί υπόψη είναι το κατά πόσον οι συνθήκες μεταφοράς είναι ασφαλείς (για παράδειγμα, τα οχήματα είναι κατάλληλα για κυκλοφορία).
- ο Στενές διαπροσωπικές σχέσεις: Η σχέση μεταξύ ενός παιδιού και του προπονητή του ή άλλου προσωπικού υποστήριξης, όπως οι φυσιοθεραπευτές και οι γιατροί, είναι σημαντική και μπορεί να είναι ωφέλιμη. Πολλά παιδιά αναπτύσσουν στενές και εμπιστευτικές σχέσεις, ειδικά με τον προπονητή τους, ο οποίος μπορεί να είναι ένα σημαντικό άτομο στη ζωή τους, ειδικά αν δεν έχουν καλές σχέσεις με άλλους ενήλικες.

Ωστόσο, αυτές οι στενές σχέσεις μπορούν επίσης να δώσουν την ευκαιρία στα παιδιά να υποστούν βλάβη. Το παιδί μπορεί να θέλει να

ευχαριστήσει τον ενήλικα ή ο ενήλικας μπορεί να είναι ένα άτομο εμπιστοσύνης και δύναμης του οποίου την ακεραιότητα κανείς δεν θα αμφισβητούσε.

Η διατήρηση της ασφάλειας των παιδιών στο ποδόσφαιρο σημαίνει ότι κανείς δεν είναι «υπεράνω υποψίας». Αυτό δε σημαίνει ότι όλοι είναι ύποπτοι. Πρόκειται για τη διασφάλιση ότι όλοι οι εμπλεκόμενοι - παιδιά, γονείς και ενήλικες - τηρούν τα ίδια πρότυπα συμπεριφοράς και διαγωγής.

- ο Ομαδικό πνεύμα: Το αίσθημα του ανήκειν όταν ένα παιδί είναι μέλος μιας ομάδας μπορεί να είναι πολύ ωφέλιμο για την αυτοεκτίμησή του.

Η κουλτούρα της ομάδας είναι το κλειδί για την μαθησιακή εμπειρία του παιδιού. Αυτή η κουλτούρα δημιουργείται από τους παίκτες, αλλά επηρεάζεται σε μεγάλο βαθμό από τον προπονητή. Για παράδειγμα, εάν ο προπονητής γνωστοποιήσει ότι όλοι είναι σεβαστοί και ο εκφοβισμός δεν γίνεται ανεκτός, η κουλτούρα της ομάδας είναι πολύ πιο πιθανό να είναι φιλόξενη και θετική. Αντίθετα, εάν ο προπονητής δείξει ότι εκτιμά την επιτυχία με τη συμμετοχή, οι παίκτες μπορεί να αρχίσουν να κατηγορούν και να απομονώνουν παιδιά που πιστεύουν ότι απογοητεύουν την ομάδα.

Επιπλέον, τα παιδιά μπορεί να πιστεύουν ότι ορισμένοι παίκτες δεν «ταιριάζουν» στην ομάδα, ίσως λόγω του υποβάθρου ή των χαρακτηριστικών τους.

Στην περίπτωση αυτή είναι πιθανή η ανάπτυξη μιας ιεραρχίας με μεγαλύτερα ή πιο ισχυρά παιδιά που ασκούν επιρροή σε άλλα παιδιά. Αυτό μπορεί να είναι θετικό αλλά μπορεί εξίσου να είναι και αρνητικό και να οδηγήσει σε εκφοβισμό, συμπεριλαμβανομένης της «παρενόχλησης», την οποία τα παιδιά αναμένεται να ανεχθούν για να κερδίσουν την αποδοχή της ομάδας.

Άρθρο 6 Παιδιά και νέοι με αναπηρίες

1. Έρευνες έχουν δείξει ότι τα παιδιά με αναπηρία διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο κακοποίησης. Η αναπηρία μπορεί να είναι ορατή, όπως εγκεφαλική παράλυση ή μη ορατή, όπως μαθησιακή αναπηρία. Πολλά πράγματα συμβάλλουν σε αυτό, όπως:
 - ο Κακή προπόνηση που προκύπτει από την μη κατανόηση της φροντίδας και των αναγκών υποστήριξης του παιδιού.
 - ο Τρόπος σκέψης και συμπεράσματα σχετικά με την αναπηρία.
 - ο Έλλειψη ευαισθητοποίησης και πεποίθηση ότι τα παιδιά με αναπηρία δεν κακοποιούνται.

- ο Παράγοντες που σχετίζονται με την αναπηρία. Για παράδειγμα, ίσως είναι πιο δύσκολο να επικοινωνήσετε ή να αποφύγετε αυτόν που κακοποιεί ένα παιδί, εάν το παιδί εξαρτάται από αυτόν.
2. Εξαιτίας των παραπάνω τα σωματεία μπορεί να χρειαστεί να λάβουν περαιτέρω πρωτοβουλίες και να εφαρμόσουν επιπλέον προστατευτικές ενέργειες όπως:
- ο Επιβεβαίωση ότι όλοι όσοι εργάζονται με το παιδί κατανοούν τι πραγματικά σημαίνει η αναπηρία για ένα παιδί.
 - ο Ενημέρωση στο παιδί και τους γονείς / φροντιστές του για να κατανοήσουν καλύτερα και σε βάθος τις ανάγκες του παιδιού.
 - ο Ενημέρωση ότι υπάρχει ένα σχέδιο για την κάλυψη πρόσθετων αναγκών και ότι αυτό είναι σαφές σε εκείνους που εργάζονται με το παιδί.
 - ο Κατανόηση τι λέει και πώς επικοινωνεί το παιδί, από τη συμπεριφορά του, τα λόγια ή τα σημάδια που δίνει.
 - ο Επιβεβαίωση ότι το παιδί ξέρει σε ποιον να απευθυνθεί και με ποιο τρόπο, αν ανησυχεί για κάτι.
 - ο Κατανόηση πώς ανταποκρίνεται το παιδί σε διαφορετικές εμπειρίες και συνθήκες.
 - ο Τακτικός έλεγχος της συμμετοχής του παιδιού για να το βοηθήσουν να αξιοποιήσει στο έπακρο τη συμμετοχή του στο παιχνίδι.
 - ο Εστίαση στις ικανότητες του παιδιού και όχι τις αναπηρίες του!

Άρθρο 7 Παιδιά και νέοι από εθνικές μειονότητες

Τα παιδιά και οι νέοι από εθνικές μειονότητες μπορεί να είναι ευάλωτα για τους παρακάτω λόγους:

- ο Αντιμέτωπιση ρατσισμού και ρατσιστικών τάσεων
- ο Ο ρατσισμός που βιώνουν να αγνοείται από τα άτομα που έχουν εξουσία.

Άρθρο 8 Επίβλεψη δραστηριοτήτων και ταξιδιών

Τα ταξίδια σε αγώνες και τουρνουά εκτός έδρας θα πρέπει να είναι ασφαλή και διασκεδαστικά για τα παιδιά. Οι γονείς και οι κηδεμόνες συχνά ανησυχούν όταν τα παιδιά τους λείπουν, αλλά ο προσεκτικός σχεδιασμός και η προετοιμασία βοηθούν στην ανακούφιση αυτών των ανησυχιών και δείχνουν ότι έχουν ληφθεί υπόψη οι διάφορες ανάγκες των παιδιών τους και οι πιθανοί κίνδυνοι ενός ταξιδιού εκτός έδρας. Οι παρακάτω κατευθύνσεις θα βοηθήσουν στην εφαρμογή κατάλληλων μέτρων προστασίας.

1. Επίπεδα Επίβλεψης

Αποφασίστε για το απαραίτητο επίπεδο εποπτείας, δεδομένης της ηλικίας και του αριθμού των παιδιών. Η ελάχιστη αναλογία ενηλίκων προς παιδιά μπορεί να καθοριστεί από το νόμο.

Συνήθως, όσο μικρότερα είναι τα παιδιά ή όσο πιο απαιτητική είναι η δραστηριότητα ή το περιβάλλον, τόσο μεγαλύτερος είναι ο αριθμός των

ενηλίκων που απαιτούνται για την ασφαλή επίβλεψή τους. Όταν τα παιδιά έχουν ειδικές ανάγκες, ενδέχεται να απαιτείται πρόσθετη εποπτεία και υποστήριξη.

2. Αναλογίες επίβλεψης (Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της UEFA):

- ο Παιδιά ηλικίας 4-8 ετών - ένας ενήλικας για κάθε έξι παιδιά
- ο Παιδιά ηλικίας 9-12 ετών - ένας ενήλικας για κάθε οκτώ παιδιά
- ο Παιδιά ηλικίας 13-18 ετών - ένας ενήλικας για κάθε δέκα παιδιά

Δύο ενήλικες τουλάχιστον, προτείνεται να επιβλέπουν οποιοδήποτε ταξίδι με διανυκτέρευση ή ταξίδι μεγάλης διάρκειας και απόστασης. Για παράδειγμα, εάν ένα παιδί χρειάζεται να μεταφερθεί στο νοσοκομείο, ο άλλος ενήλικας μπορεί να συνεχίσει να επιβλέπει τα υπόλοιπα παιδιά.

3. Ταξίδια και διανυκτερεύσεις

Σε αυτές τις οδηγίες, ο όρος «συνοδός ενήλικας» χρησιμοποιείται για να αναφέρεται σε ενήλικες που συνοδεύουν παιδιά σε ταξίδια. Αυτοί οι ενήλικες μπορούν να είναι μέλη του προσωπικού σωματείου/οργανισμού, όπως προπονητές, αλλά μπορεί επίσης να περιλαμβάνουν γονείς και άλλους εθελοντές. Ένας συνοδός ενήλικας δε σημαίνει κάποιον που ταξιδεύει προσωπικά ως υποστηρικτής. Αναφέρεται σε κάποιον που έχει συμφωνήσει να αναλάβει την ευθύνη ότι το ταξίδι θα είναι ασφαλές και ευχάριστο.

Η κατεύθυνση σε όλες τις περιπτώσεις είναι ότι το συμφέρον του/των παιδιού/παιδιών είναι ύψιστης σημασίας. Ο τρόπος με τον οποίο οι συνοδοί ενήλικες φροντίζουν τα παιδιά και τους εφήβους θα πρέπει να είναι κατάλληλος για την ηλικία και την ωριμότητά τους.

Οι συνοδοί ενήλικες διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάληψη της κύριας ευθύνης για την ασφάλεια και την ευημερία των παιδιών που βρίσκονται υπό τη φροντίδα τους. Αυτό ξεκινά από τη στιγμή που το παιδί αφήνει τον γονέα/κηδεμόνα του και τελειώνει μόνο όταν παραδοθεί με ασφάλεια στον γονέα/κηδεμόνα του ή όπως έχει συμφωνηθεί.

Επίσης, είναι σημαντικό να γνωστοποιείται με σαφήνεια στους γονείς σε ποιο σημείο τελειώνει η ευθύνη για τη φροντίδα των παιδιών τους, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύγχυση. Για παράδειγμα, μπορεί να συμφωνηθεί ότι οι γονείς θα παραλαμβάνουν τα παιδιά τους από το σωματείο κατά την επιστροφή τους από μια εκδρομή ή ότι τα παιδιά θα αφήνονται στον χώρο του σωματείου και στη συνέχεια θα επιστρέφουν μόνα τους στο σπίτι.

Η καλύτερη συμφωνία είναι οι γονείς να συνοδεύουν τα δικά τους παιδιά στις εκδρομές. Αυτό βοηθά τους γονείς να αισθάνονται και να αποτελούν μέρος του σωματείου/οργανισμού. Επίσης, μειώνει το βάρος της ευθύνης των συλλόγων/οργανισμών και μειώνει τον κίνδυνο σύγχυσης σχετικά με τις ρυθμίσεις.

Ιδανικά, και ειδικά πριν από μια διανυκτέρευση, θα πρέπει να υπάρχει μια σύντομη συνάντηση με τους γονείς και τα παιδιά για να επιβεβαιωθούν οι διάφορες ρυθμίσεις για το ταξίδι. Οι πληροφορίες θα πρέπει να παρέχονται

και γραπτώς. Στους γονείς θα πρέπει να δίνονται αριθμοί επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης για όσους επιβλέπουν το ταξίδι.

Οι γονείς πρέπει πάντα να δίνουν τη συγκατάθεσή τους για τη συμμετοχή των παιδιών τους. Βασικές ιατρικές και πληροφορίες επικοινωνίας θα πρέπει επίσης να ληφθούν πριν από το ταξίδι.

4. Ο ρόλος των συνοδών ενηλίκων

Οι συνοδοί ενήλικες είναι υπεύθυνοι για:

- ο Την εξασφάλιση της ασφάλειας και της ευημερίας των παιδιών. Αυτό σημαίνει την εκ των προτέρων διενέργεια εκτίμησης κινδύνου, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς και της διαμονής.
- ο Την επικοινωνία με τους γονείς πριν και κατά τη διάρκεια του ταξιδιού, όπως απαιτείται.
- ο Τη διευθέτηση ή την επιβεβαίωση όλων των απαραίτητων λεπτομερειών, όπως η διαμονή, ο προορισμός, το πρόγραμμα, οι λεπτομέρειες του αγώνα, ο κατάλογος εξοπλισμού και η μεταφορά, συμπεριλαμβανομένης της διασφάλισης ότι τα οχήματα είναι κατάλληλα για κυκλοφορία και ασφαλή.
- ο Τον έλεγχο ότι οι φόρμες συγκατάθεσης έχουν υπογραφεί από τους γονείς.
- ο Την επίγνωση τυχόν ειδικών αναγκών, συμπεριλαμβανομένων ιατρικών απαιτήσεων, αναπηριών, αναγκών πρόσβασης ή φαρμακευτικής αγωγής. Σε όλες τις περιπτώσεις, οι συνοδοί ενήλικες χρειάζονται να είναι σαφείς σχετικά με τυχόν ειδικές ανάγκες και να παρέχουν αριθμούς επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης στους γονείς.
- ο Τον έλεγχο ότι τα παιδιά έχουν όλα τα απαραίτητα ταξιδιωτικά έγγραφα ή έγγραφα ταυτότητας ή άδειες.
- ο Τη διασφάλιση ότι όλα τα παιδιά έχουν μαζί τους αριθμούς τηλεφώνου έκτακτης ανάγκης ανά πάσα στιγμή κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.
- ο Να βρίσκονται κοντά στα παιδιά και να γνωρίζουν ανά πάσα στιγμή πού βρίσκονται.
- ο Τη διασφάλιση ότι τα παιδιά δεν μένουν χωρίς επίβλεψη, ακόμη και για σύντομα χρονικά διαστήματα. Αυτό σημαίνει ότι οι συνοδοί ενήλικες δεν πρέπει να αφήνουν τα παιδιά μόνα τους στα ξενοδοχεία το βράδυ.
- ο Να μην επιτρέπεται στα παιδιά να εγκαταλείπουν την ομάδα με ενήλικες, συμπεριλαμβανομένων των μελών της οικογένειας, εκτός εάν αυτό έχει συμφωνηθεί εκ των προτέρων και έχει δοθεί άδεια από τους γονείς του παιδιού.
- ο Να γνωρίζουν τις σωματικές και συναισθηματικές ανάγκες των παιδιών και να βοηθούν στην κάλυψη αυτών των αναγκών, όπως απαιτείται.
- ο Να διατηρούν τους αριθμούς επικοινωνίας έκτακτης ανάγκης των γονέων και να τους ενημερώνουν αμέσως για τυχόν προβλήματα.
- ο Την αναφορά τυχόν ανησυχιών σχετικά με την ασφάλεια, την προστασία και την ευημερία των παιδιών στο σημείο επαφής ή στη διεύθυνση

προστασίας των παιδιών, συμπεριλαμβανομένης της περίπτωσης εξαφάνισης παιδιών.

- ο Τη χορήγηση της σωστής φαρμακευτικής αγωγής και δοσολογίας στα παιδιά, εάν είναι νόμιμη στην εν λόγω χώρα και εάν έχει συμφωνηθεί εκ των προτέρων από τους γονείς/κηδεμόνες.
- ο Να μην επιτρέπεται στα παιδιά να διανυκτερεύουν μόνα τους στο δωμάτιο οποιουδήποτε ενήλικα (εκτός από τα μέλη της οικογένειας) ή να κοιμούνται στο ίδιο κρεβάτι με οποιονδήποτε ενήλικα

5. Επείγοντες καταστάσεις και ιατρικά περιστατικά

- ο Σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης, οι γονείς του παιδιού πρέπει να επικοινωνήσουν αμέσως ή το συντομότερο δυνατό.
- ο Σε περίπτωση ιατρικής έκτακτης ανάγκης, πρέπει να ζητηθεί άμεση ιατρική βοήθεια.

Άρθρο 9 Εκφοβισμός (Bullying)

1. Όλοι έχουν το δικαίωμα να αντιμετωπίζονται με σεβασμό. **Κανείς δεν αξίζει να είναι θύμα εκφοβισμού.** Η Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία (Ε.Π.Ο.) δεν θα δεχτεί ή θα αποδεχτεί τον εκφοβισμό στο ποδόσφαιρο και έχει ορίσει τον εκφοβισμό ως κατηγορία κακοποίησης. Είναι ευθύνη όλων των ανθρώπων στο ποδόσφαιρο, ανεξάρτητα από τον ρόλο τους, να διασφαλίσουν ότι ο εκφοβισμός αντιμετωπίζεται κατάλληλα.

Ο εκφοβισμός ορίζεται ως:

- ο **Φυσικός:** Χτύπημα, κλοτσιά ή κλοπή.
 - ο **Λεκτικός:** Συνεχή πειράγματα, σαρκασμός, ρατσιστικές, σεξιστικές ή ομοφοβικές χλεύες ή σχόλια σχετικά με την αναπηρία, απειλές και χειρονομίες.
 - ο **Συναισθηματικός:** βασανιστήρια, χλευαστικά και ταπεινωτικά μηνύματα κειμένου στο κινητό, αγνόηση ή απομόνωση.
2. Ο εκφοβισμός μπορεί να πραγματοποιηθεί οπουδήποτε, αλλά είναι πιθανότερο να λάβει χώρα όπου υπάρχει ανεπαρκής επίβλεψη, π.χ. στα αποδυτήρια ή στο δρόμο προς και από το γήπεδο ποδοσφαίρου. Επίσης, μπορεί να πραγματοποιηθεί σε προπόνηση ή αγώνα. Ο ανταγωνιστικός χαρακτήρας του ποδοσφαίρου μπορεί να δημιουργήσει, ακόμη και να υποστηρίξει ένα περιβάλλον για τον “εκφοβιστή”, εάν τα άτομα και **τα σωματεία** δε γνωρίζουν ή αποτύχουν να το αντιμετωπίσουν και να το διαχειριστούν.

Στο ποδόσφαιρο εκφοβισμός μπορεί να προκύψει από:

- ο Γονέα που πιέζει έντονα και σκληρά το παιδί.
- ο Προπονητή, διευθυντή ή υπεύθυνο που έχει φιλοσοφία - νίκη με κάθε κόστος
- ο Παιδί που εκφοβίζει ένα άλλο παιδί

- ο Στέλεχος της ακαδημίας που ασκεί αθέμιτη πίεση σε ένα παιδί ή νεαρό άτομο.

Η ζημιά που προκαλείται από τον εκφοβισμό μπορεί συχνά να υποτιμηθεί. Ο εκφοβισμός μπορεί να προκαλέσει σημαντική δυσφορία-θλίψη στα παιδιά και στα νεαρά άτομα, που σε ορισμένες περιπτώσεις επηρεάζει την υγεία και την ανάπτυξή τους. Σε ακραίες περιπτώσεις μπορεί να οδηγήσει σε αυτοτραυματισμό.

Άρθρο 10 Εκφοβισμός ως αποτέλεσμα κάθε μορφής διάκρισης

1. Ο εκφοβισμός λόγω διακρίσεων συμβαίνει όταν παρακινείται από προκατάληψη εναντίον ορισμένων ανθρώπων ή ομάδων ανθρώπων. Αυτό μπορεί να οφείλεται στο φύλο, την ηλικία, τη φυλή, την εθνικότητα, την καταγωγή, τη θρησκεία ή τις πεποιθήσεις, τον σεξουαλικό προσανατολισμό, την αλλαγή φύλου, την αναπηρία ή την ικανότητά τους.

Γενικά, αυτές οι μορφές εκφοβισμού μοιάζουν με άλλα είδη εκφοβισμού, αλλά ειδικότερα μπορεί να περιλαμβάνουν:

- ο **Λεκτική κακοποίηση**: Υποτιμητικές παρατηρήσεις για τις νεαρές γυναίκες παίκτριες, που υποδηλώνουν ότι είναι κατώτερες από τα αγόρια. Επίσης, **ότι** οι προπονητές εθνικών μειονοτήτων δεν είναι τόσο ικανοί όσο οι λευκοί γηγενείς προπονητές.
 - ο **Φυσική κακοποίηση**. Σε αυτή συμπεριλαμβάνονται χτύπημα, γροθιά, κλοτσιά, σεξουαλική επίθεση και απειλητική συμπεριφορά.
 - ο **Ηλεκτρονικός εκφοβισμός**: Χρήση διαδικτυακών χώρων για τη διάδοση φημών για κάποιον ή για τον αποκλεισμό του. Μπορεί επίσης να περιλαμβάνει μηνύματα κειμένου, συμπεριλαμβανομένων μηνυμάτων βίντεο και εικόνων.
2. Οι διακρίσεις συχνά οφείλονται στην έλλειψη κατανόησης που χρησιμεύει μόνο για την ενίσχυση των στερεοτύπων και μπορεί ενδεχομένως να οδηγήσει σε ενέργειες που μπορεί να προκαλέσουν προβλήματα σε γυναίκες, εθνότητες μειονότητες, άτομα με ειδικές ανάγκες, λεσβίες, γκέι, αμφιφυλόφιλους ή τρανσέξουαλ, ή άτομα που ακολουθούν συγκεκριμένες θρησκείες ή πεποιθήσεις, να αισθάνονται αποκλεισμένοι, απομονωμένοι ή υποτιμημένοι.

Άρθρο 11 Αντιμετώπιση εκφοβισμού ως αποτέλεσμα διακρίσεων

1. Εάν συμβεί ένα περιστατικό εκφοβισμού :
 - ο Τα μέλη πρέπει να ενημερώνονται ότι η προσβλητική γλώσσα δεν θα γίνεται ανεκτή. Εάν ένα μέλος του **σωματείου** συνεχίσει να κάνει διακρίσεις, εξηγήστε λεπτομερώς τις επιπτώσεις που έχουν οι διακρίσεις και ο εκφοβισμός στους ανθρώπους. Εάν πρόκειται για νεαρό άτομο που δημιουργεί το πρόβλημα, οι γονείς του θα πρέπει να ενημερωθούν σχετικά για οποιαδήποτε παραβίαση του Κώδικα Συμπεριφοράς του συλλόγου.

- ο Οι αξιωματούχοι του **σωματείου** θα πρέπει να μιλήσουν στο μέλος που μίλησε με προσβλητικά σχόλια με περισσότερες λεπτομέρειες γιατί **τα λόγια** του δεν είναι αποδεκτά.
- ο Το οποιοδήποτε μέλος θα πρέπει να κατανοήσει τις κυρώσεις που θα ισχύσουν εάν συνεχίσει να χρησιμοποιεί προσβλητική γλώσσα ή συμπεριφορά.
- ο Οι γονείς να προσκληθούν για να συζητηθεί πώς πρέπει να λειτουργούν σύμφωνα με τις διαδικασίες που περιγράφονται λεπτομερώς στην πολιτική προστασίας παιδιών ή νεαρών ατόμων, ως αποτέλεσμα διακρίσεων της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας.

Άρθρο 12 Ηλεκτρονικός Εκφοβισμός

Οι νέοι επικοινωνούν στο διαδίκτυο πιο συχνά μέσω ιστότοπων κοινωνικής δικτύωσης και μέσω κινητού. Ο εκφοβισμός στον κυβερνοχώρο συμβαίνει όταν ένα άτομο χρησιμοποιεί την τεχνολογία, δηλαδή τα κινητά τηλέφωνα ή το διαδίκτυο (ιστότοποι κοινωνικής δικτύωσης, αίθουσες συνομιλίας, instant messenger), για να εκφοβίσει σκόπιμα κάποιον.

Αυτή η συμπεριφορά μπορεί επίσης να αναφέρεται ως «τρολάρισμα» όταν δημοσιεύονται σκόπιμα προσβλητικά σχόλια σε μεμονωμένες σελίδες κοινωνικών μέσων με σκοπό να προκαλέσουν αναστάτωση και άγχος. Αυτός ο τύπος συμπεριφοράς μπορεί να οδηγήσει σε νομική δράση.

Οι εκφοβιστές συχνά αισθάνονται ανώνυμοι και “αποστασιοποιημένοι” από το περιστατικό όταν συμβαίνει στο διαδίκτυο.

Υπάρχει μια αυξανόμενη τάση για εκφοβισμό διαδικτυακά ή μέσω κειμένων. **Τα σωματεία** και οι ενώσεις που διοργανώνουν τα πρωταθλήματα έχουν την ευθύνη να διασφαλίσουν ότι οι ιστότοποι ή / και οι σελίδες κοινωνικής δικτύωσης τους χρησιμοποιούνται σωστά και ότι κάθε διαδικτυακός εκφοβισμός πρέπει να αντιμετωπιστεί γρήγορα και κατάλληλα.

Άρθρο 13 Διαδικτυακή προστασία και ασφάλεια

Οι φωτογραφίες, οι ταινίες, τα βίντεο κλιπ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης αποτελούν έναν εξαιρετικό τρόπο δημοσιοποίησης ποδοσφαιρικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων. Μπορούν να χρησιμοποιηθούν για να γιορτάσουν τα επιτεύγματα, να προωθήσουν δραστηριότητες και να ενημερώσουν τους ανθρώπους. Το υλικό μπορεί επίσης να καταγραφεί για την ανάπτυξη και ανάλυση της απόδοσης.

Κίνδυνοι για ενήλικες	Κίνδυνοι για παιδιά
Η επικοινωνία τους με τα παιδιά μπορεί να παρερμηνευθεί, οδηγώντας σε: ο Πιθανή έρευνα	ο Ακατάλληλη πρόσβαση, χρήση ή κοινοποίηση προσωπικών στοιχείων, π.χ. ονόματα, διευθύνσεις ηλεκτρονικού

ο ·Πιθανή πειθαρχική δίωξη	- ταχυδρομείου ή αριθμούς τηλεφώνου - ο Ανεπιθύμητη επαφή με ενήλικες με παράνομη ή αμφισβητήσιμη πρόθεση - ο Αποστολή προσβλητικού ή άλλου ακατάλληλου υλικού - ο Διαδικτυακός εκφοβισμός - ο Πρόκληση σεξουαλικής κακοποίησης
--	---

1. Γενικές αρχές:

Σκεφτείτε προσεκτικά τις διαδικτυακές συνδέσεις. Μόλις κάποιος συνδεθεί, στείλει ένα μήνυμα ή προσθέσει κάποιον ως φίλο ή ακόλουθο, μπορεί να δει όλα όσα δημοσιεύονται, εκτός εάν ληφθούν υπόψη οι ρυθμίσεις απορρήτου. Για να είμαστε ασφαλείς, τίποτα δεν πρέπει να δημοσιεύεται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης χωρίς άδεια. Αυτό περιλαμβάνει την άμεση ανταλλαγή μηνυμάτων με παιδιά και την ανάρτηση σχολίων σε ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο την ευημερία ενός παιδιού, να του προκαλέσουν βλάβη ή να δυσφημίσουν τον σύλλογο/λέσχη.

2. Οι προπονητές και οι εθελοντές δεν πρέπει να είναι διαδικτυακοί «φίλοι» με παιδιά στις ομάδες τους χρησιμοποιώντας τα προσωπικά τους μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Θα πρέπει να χρησιμοποιούνται ομαδικά μηνύματα ή μηνύματα που περιλαμβάνουν γονείς ή μέσω ιστοσελίδας συλλόγου/οργανισμού ή δυνατότητας συνομιλίας αντί για προσωπικές σελίδες όπως το Facebook. Η

Η κάλυψη που παρέχουν τα κυρίαρχα μέσα ενημέρωσης στο ποδόσφαιρο μπορεί να είναι δύσκολο να παρακολουθείται και να ελέγχεται. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα όταν δεν προσκαλούνται από σωματεία/οργανισμούς.

Ωστόσο, όταν τα μέσα ενημέρωσης προσκαλούνται, μπορούν να δοθούν κάποιες οδηγίες σχετικά με το πώς μπορούν να βοηθήσουν στην προστασία των παιδιών.

Αυτό περιλαμβάνει:

- ο Διασφάλιση ότι οι γονείς και τα παιδιά δίνουν τη συγκατάθεσή τους για τη χρήση των φωτογραφιών/βίντεό τους και εντοπισμό τυχόν παιδιών που δεν έχουν δώσει άδεια στα μέσα ενημέρωσης εκ των προτέρων·
- ο Ενημέρωση των μέσων ενημέρωσης ότι ο οργανισμός στοχεύει στη δημιουργία ενός ασφαλούς και διασκεδαστικού περιβάλλοντος για όλα τα παιδιά και εξήγηση της δέσμευσης για προστασία·

- ο Αίτημα προς τα μέσα ενημέρωσης να μην τραβούν φωτογραφίες παιδιών που θα μπορούσαν να θεωρηθούν εκμεταλλευτικές ή επιβλαβείς, π.χ. φωτογραφίες/βίντεο παιδιών που είναι γυμνά·
- ο Υποδείξεις περιοχών περιορισμένης πρόσβασης και αίτημα προς τα μέσα ενημέρωσης να τις σεβαστούν·
- ο Εντολή προς τα μέσα ενημέρωσης να μην εισέρχονται σε αποδυτήρια, υπό οποιεσδήποτε συνθήκες·
- ο Αίτημα προς τα μέσα ενημέρωσης να μην δημοσιεύουν προσωπικές πληροφορίες παιδιών, όπως διευθύνσεις.

Άρθρο 14 Προληπτική Προσέγγιση για περιπτώσεις εκφοβισμού

Σε περιπτώσεις εκφοβισμού είναι απαραίτητο να υπάρχει :

- ο Διασφάλιση ότι προωθείται ο ορισμός και η πολιτική προστασίας της Ελληνικής Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας για τον εκφοβισμό.
- ο Επιβεβαίωση ότι **το σωματείο ή η διοργάνωση** που συμμετέχει το σωματείο σας έχει κώδικες συμπεριφοράς, στους οποίους προβλέπεται πολιτική κατά του εκφοβισμού.
- ο Επιβεβαίωση ότι λαμβάνονται σοβαρά όλα τα σημάδια του εκφοβισμού.
- ο Αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με το τι είναι εκφοβισμός και με το πώς ο σύλλογος θα αντιμετωπίσει φαινόμενα εκφοβισμού.
- ο Βεβαίωση ότι κάποιος παρακολουθεί τακτικά τον ιστότοπο του **σωματείου** και τους ιστότοπους κοινωνικής δικτύωσης.

Άρθρο 15 Διαδικασίες για την αντιμετώπιση περιπτώσεων κακοποίησης

1. Οι περιπτώσεις κακοποίησης όλων των παραμέτρων που αναλύθηκαν στο παρόν εγχειρίδιο πρέπει να καταστεί σαφές ότι αφορούν τις δικαστικές αρχές, οι οποίες και φέρουν την ευθύνη για την διερεύνηση της υπόθεσης. Ο Κανονισμός καθορίζει τη διαδικασία που πρέπει να ακολουθηθεί σε περιπτώσεις καταγγελίας για κακοποίηση.
2. Τέτοιες υποθέσεις είναι πολύ δύσκολες, απαιτούν προσεκτικούς χειρισμούς και θα πρέπει να στοιχειοθετούνται επαρκώς. Οι κάτωθι περιπτώσεις δύναται να αποτελέσουν την βάση για την έναρξη των προβλεπόμενων διαδικασιών για κατηγορίες κακοποίησης.
 1. Καταγγελία από το ίδιο το παιδί ότι κακοποιήθηκε.
 2. Ευπόγραφη δήλωση από άτομο που ήταν αυτόπτης μάρτυρας του περιστατικού κακοποίησης.
 3. Συνεχείς ενδείξεις αμέλειας για μεγάλο χρονικό διάστημα.
 4. Σημάδια κακοποίησης ή συμπτώματα συμπεριφοράς που παρατηρούνται σε περιπτώσεις κακοποίησης.

3. Στην περίπτωση καταγγελίας για κακοποίηση θα πρέπει να γίνει αναλυτική καταγραφή των γεγονότων και πιο συγκεκριμένα:

- Ημερομηνία, ώρα και τόπος του συμβάντος.
- Πλήρη στοιχεία του παιδιού (ονοματεπώνυμο, ημερομηνία γέννησης, κλπ.).
- Ονοματεπώνυμο του ανθρώπου που υπογράφει την καταγγελία.
- Περιγραφή των κατηγοριών/παραπόνων.
- Κατάθεση του παιδιού για τα γεγονότα της υπόθεσης.

Το επόμενο βήμα είναι η γνωστοποίηση της καταγγελίας **στο μέλος του προσωπικού** και το αντικείμενο αυτής. Ο προπονητής με τη σειρά του έχει αναφαίρετο δικαίωμα να απαντήσει στις κατηγορίες που του προσάπτουν. Ολόκληρος ο φάκελος θα κοινοποιείται στην Ελληνική Ποδοσφαιρική Ομοσπονδία, η οποία και θα έχει την ευθύνη για την παραπομπή της υπόθεσης στις αρμόδιες δικαστικές αρχές.

Σε κάθε περίπτωση μέχρι την τελική κρίση της υπόθεσης, ο προπονητής θα πρέπει να απέχει των καθηκόντων του. Το μέτρο αυτό έχει καθαρά προληπτικό χαρακτήρα και δεν προσπαθεί να προκαταλάβει τις αποφάσεις.

